Eerste Kamer der Staten-Generaal

1

Vergaderjaar 2015–2016

34 300 VIII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2016

D

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG
Vastgesteld 2 juni 2016

De Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft op 8 maart 2016 een brief gestuurd aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap inzake de halfjaarlijkse stand van zaken van toezeggingen die aan de Kamer zijn gedaan. De Minister heeft op 2 juni 2016 gereageerd.

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap[1] brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Bergman

[1] Samenstelling:
Nagel (50PLUS), Ten Hoeve (OSF), Huijbregts-Schiedon (VVD), Koffeman (PvdD), De Vries-Leggedoor (CDA) *(voorzitter)*, Beuving (PvdA), Ganzevoort (GL), Martens (CDA), Sent (PvdA), Van Strien (PVV), Bruijn (VVD), Gerkens (SP), Kops (PVV), Van Apeldoorn (SP), Atsma (CDA), Bikker (CU),Van Hattem (PVV), Köhler (SP), Krikke (VVD), Nooren (PvdA), Pijlman (D66), Rinnooy Kan (D66), Schalk (SGP), Schnabel (D66) *(vice-voorzitter)*, Van de Ven (VVD).

kst-34300-VIII-D
ISSN 0921 - 7371
’s-Gravenhage 2016

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE EERSTE KAMER DER STATEN-GENERAAL

Aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Den Haag, 8 maart 2016

De Eerste Kamer maakt halfjaarlijks de stand van zaken op ten aanzien van de toezeggingen die door de bewindspersonen aan deze Kamer zijn gedaan.

Door middel van deze brief attendeer ik u op het gebruikelijke halfjaarlijkse overzicht van openstaande en deels voldane toezeggingen. Vandaag ontvangt u digitaal een overzicht van de toezeggingen waarvan de termijn volgens onze informatie op 1 januari 2016 is verstreken. Daarbij treft u tevens, ter informatie, een overzicht aan van de openstaande of deels voldane toezeggingen waarvan de termijn op 1 juli 2016 verloopt. Beide lijsten zijn terug te vinden via de volgende links:

Rappel: https://www.eerstekamer.nl/rappel?rappel=vk26ck723rjx&ministerie=vgkflb6vsmv9

Vooruitblik: https://www.eerstekamer.nl/rappel?rappel=vk26df40l3eo&ministerie=vgkflb6vsmv9

Teneinde een geactualiseerd overzicht aan de verantwoordelijke commissie(s) voor te kunnen leggen, verneemt de Kamer graag vóór vrijdag 29 april 2016 eventuele correcties en een prognose van de termijnen waarop de toezeggingen zullen worden nagekomen. Het betreft daarbij voornamelijk de toezeggingen waarvan de deadline reeds is vestreken.

De Eerste Kamer tracht de toezeggingenregistratie zo actueel mogelijk te houden. De Kamer en de regering zijn er derhalve bij gebaat als brieven, nota's en dergelijke, die samenhangen met toezeggingen aan de Eerste Kamer, rechtstreeks aan deze Kamer worden gezonden, onder vermelding van het toezeggingenregistratienummer.

De Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal,
A. Broekers-Knol

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 juni 2016

Hierbij zend ik u, mede namens de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, het geactualiseerde overzicht van de door uw Kamer geregistreerde toezeggingen waarvan de termijn op 1 januari 2016 is verstreken.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
M. Bussemaker

Rappelabele toezeggingen Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (rappel maart 2016)

ID toezegging	Omschrijving	Toegezegd bij	Stand van zaken
T01480	De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen en opmerkingen van de leden Koole (PvdA) en Ganzevoort (GL) toe dat het comprimeren van deeltijdstudies niet ten koste mag gaan van de kwaliteit en dat dit aan de onderwijsinstellingen wordt gecommuniceerd.	[17-4-2012] Mondeling overleg met de Staatssecretaris inzake de uitvoering van de motie Ganzevoort c.s. (Eerste Kamerstuk 32 618, I)	Met het terugdraaien van de langstudeerdersmaatregel is de noodzaak tot het comprimeren van deeltijdstudies komen te vervallen. Daarnaast is in het wetsvoorstel Kwaliteit in Verscheidenheid (33 519, nr. A (herdruk) en nr. 3) geregeld dat het instellingsbestuur de jaarlijkse studielast van deeltijdopleidingen bepaalt. Voortaan wordt niet meer verwezen naar de studievoortgangsnorm in de Wet Studiefinanciering 2000, maar wordt de studeerbaarheid van een opleiding gedefinieerd in de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek zelf. Studenten moeten in redelijkheid in staat zijn de gestelde studielast van een jaar ook binnen dat jaar te halen. De deeltijdopleidingen vallen onder het reguliere accreditatieregime, ook in de pilots flexibilisering en de experimenten vraagfinanciering. De deeltijdopleidingen moeten dus voldoen aan dezelfde kwaliteitsvereisten als andere opleidingen in het hoger onderwijs. Ook worden deeltijdopleidingen flexibeler gemaakt: zie de brief aan de Kamer met het rapport van Rinnooy Kan. Op 3 oktober 2014 is de brief over Leven Lang Leren naar de Tweede Kamer gegaan. Deze brief bevat ook de beleidsreactie op het rapport Rinnooy Kan.
T01561	De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een opmerking van het lid Dupuis, toe dat de werking van onderhavige wet in het najaar van 2015 zal worden geëvalueerd.	[19-6-2012] Wijziging van onder meer de Wet op het voortgezet onderwijs in verband met onderwijskwaliteit, onderwijstijd en vakanties 1e termijn	De toezegging over de evaluatie betrof de eerste wetswijziging van de Wet voortgezet onderwijs ten aanzien van de onderwijstijd. Daarbij vroeg de Eerste Kamer om een evaluatie eind 2015. Al eerder bleek echter dat die wet tot zeer veel vragen leidde en er is dan ook een wijzigingsvoorstel bij de Tweede Kamer ingediend op 1 september 2014. In de Eerste Kamer is die Wijzigingswet op 10 maart 2015 als hamerstuk goedgekeurd. Dat maakte een evaluatie eind 2015 overbodig.
T01755	De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen en opmerkingen van de leden Ganzevoort (GroenLinks), Linthorst (PvdA) en De Vries-Leggedoor (CDA), toe de veranderingen rond het extraneusexamen, met name de hoogte van de examengelden, mee te nemen in de evaluatie. Tevens zal zij met de mbo-sector en de MBO Raad praten om de zorgen van de Eerste Kamer over te brengen. Zo nodig komt zij eerder dan bij de evaluatie op de kwestie terug. De Minister neemt ook de vraag over het verlenen van vrijstellingen mee in de bespreking met de MBO Raad.	[18-6-2013] Wijziging Wet educatie en beroepsonderwijs inzake het bevorderen van meer doelmatige leerwegen in het beroepsonderwijs (33 187)	De genoemde onderwerpen worden meegenomen in de evaluatie van de wet. Deze evaluatie is gestart. Daarnaast worden deze onderwerpen besproken met de MBO Raad. De nulmeting van de evaluatie wordt later dit jaar aan de Eerste en Tweede Kamer worden gezonden.

ID toezegging	Omschrijving	Toegezegd bij	Stand van zaken
T01756	De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt de Kamer, naar aanleiding van vragen en opmerkingen van het lid Ganzevoort (GroenLinks), toe de gevolgen van de bezuinigingen op de kenniscentra voor de aansluiting tussen opleiding en arbeidsmarkt te monitoren en maatregelen te nemen als het nodig is.	[18-6-2013] Wijziging Wet educatie en beroepsonderwijs inzake het bevorderen van meer doelmatige leerwegen in het beroepsonderwijs (33 187)	De taken van de kenniscentra zijn per 1 september 2015 overgeheveld naar de SBB. De Minister heeft in april 2015 bij de behandeling van het wetsvoorstel over «Overheveling taken van de kenniscentra naar SBB» in de Eerste Kamer toegezegd de effecten van deze wet te zullen monitoren. In art VIIA van de wet is in dit kader een evaluatiebepaling opgenomen waarin staat dat 3 jaar na inwerkingtreding van de wet aan de Staten-Generaal een verslag wordt gestuurd over de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk. De resultaten van deze monitoring zullen naar verwachting bekend worden gemaakt in 2018. Met het bovenstaande wordt niet alleen invulling gegeven aan de toezegging. Ook is hiermee uitvoering gegeven aan motie 33 187, F van het lid Ganzevoort.
T01757	De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Backer (D66) en Linthorst (PvdA), toe de aantallen inschrijvingen bij de entreeopleidingen te monitoren en te bezien of herijking van het budget noodzakelijk is.	[18-6-2013] Wijziging Wet educatie en beroepsonderwijs inzake het bevorderen van meer doelmatige leerwegen in het beroepsonderwijs (33 187)	Voor het vaststellen van het budget van de entreeopleiding zijn de ingeschreven deelnemers in de entreeopleiding gemonitord en heeft een herijking van het budget plaatsgevonden. Het budget entreeopleiding is voor de bekostigingsjaren 2015 en 2016 aangepast op het aantal ingeschreven deelnemers van respectievelijk de jaren 2013 en 2014. Daarbij is uitgegaan van een prijs per (bol-)deelnemer van ruim 10.000 euro. Zoals toegezegd wordt jaarlijks gemonitord hoeveel deelnemers ingeschreven zijn in de entreeopleiding en of herijking nodig is. Dat is mede van belang om de verdeling van het landelijk budget tussen de entreeopleiding en de overige opleidingen zo goed mogelijk te houden.
T01760	De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen en opmerkingen van de leden Essers (CDA), Engels (D66), Ganzevoort (GroenLinks), Gerkens (SP), Koole (PvdA) en Kuiper (ChristenUnie), met betrekking tot collegegelddifferentiatie voor excellente opleidingen toe: 1. een beleidskader voor excellente opleidingen te ontwikkelen en aan de Kamer toe te zenden; 2. in dat beleidskader een marginale toets op te nemen op de onderbouwing van de extra kosten; 3. als richtsnoer twee maal het wettelijk collegegeld te hanteren en dit met de sector te blijven bespreken en 4. geen toestemming te geven voor collegegelddifferentiatie voordat er parlementaire duidelijkheid is over het sociaal leenstelsel.	[9-7-2013] Wetsvoorstel Kwaliteit in verscheidenheid	Mede voor de toegankelijkheid is besloten om de uitwerking van een beleidskader, gericht op collegegelddifferentiatie voor door de NVAO «excellent» beoordeelde opleidingen, tot 2018 aan te houden. Hiermee wordt ook tegemoet gekomen aan de aangenomen motie-Mohandis 33 519, nr. 32. Dit is medegedeeld in de beleidsreactie op Onderwijsverslag 2014–2015 d.d. 14 april 2016.
T01762	De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Gerkens (SP), toe over twee jaar te zullen rapporteren over opleidingen aan hogescholen en universiteiten die aanvullende eisen gaan stellen.	[9-7-2013] Wetsvoorstel Kwaliteit in verscheidenheid	Aan de toezegging is voldaan met de brief van 22 december 2015 Onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs naar selectie en toegankelijkheid in het hoger onderwijs.

ID toezegging	Omschrijving	Toegezegd bij	Stand van zaken
T01767	De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Koole (PvdA), toe dat bij de evaluatie in 2016 en bij de doorwerking van de prestatieafspraken de docent op de werkvloer wordt betrokken en dat zij tussendoor hierover met de VSNU en de Vereniging Hogescholen zal spreken.	[9-7-2013] Wetsvoorstel Kwaliteit in verscheidenheid	De hogescholen en universiteiten zijn onder meer in het kader van de midtermreview nadrukkelijk uitgenodigd docenten en studenten te betrekken bij het gesprek over de voortgang van de prestatieafspraken en de koers van de eigen instelling. Deze uitnodiging is ook gedaan met betrekking tot de eindbeoordeling van de prestatieafspraken. Ook bij de evaluatie zal de doorwerking naar en betrokkenheid van docenten en studenten bij de prestatieafspraken een thema zijn.
T01768	De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Ganzevoort (GroenLinks), toe het beleid van instellingen met betrekking tot instroommomenten te monitoren en daarover met de instellingen te spreken.	[9-7-2013] Wetsvoorstel Kwaliteit in verscheidenheid	Een overzicht van het percentage masteropleidingen met extra instroommomenten per universiteit is op 2 juli 2013 per brief aan de Tweede Kamer gemeld. Momenteel wordt de aanpak voor de invulling van deze toezegging vormgegeven. Voor het zomerreces van 2016 zal de Eerste Kamer hierover nader worden geïnformeerd.
T01826	De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Ganzevoort (GroenLinks) en Backer (D66), toe de centrale eindtoets op zorgvuldige wijze in te voeren in het speciaal basisonderwijs, ná invoering van het passend onderwijs en pas als een adaptieve toets beschikbaar is.	[3-12-2013] Plenair debat Wijziging van onder meer de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra en de Wet College voor examens in verband met de invoering van een centrale eindtoets en leerling- en onderwijsvolgsysteem primair onderwijs (33 157)	Op dit moment is invoering van de eindtoets in het speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs nog niet aan de orde. Aan de Tweede Kamer is gemeld dat op zijn vroegst 2018 een «Centrale adaptieve eindtoets» beschikbaar is. Vooralsnog worden deze sectoren in de gelegenheid gesteld om op geheel vrijwillige basis bij (een deel van) hun leerlingen een eindtoets af te nemen.
T02054	De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van opmerkingen van de leden Sent (PvdA) en Kuiper (ChristenUnie), toe in de voorlichting over het studievoorschot door DUO en door het Ministerie van OCW de term «verantwoordelijke student» te zullen gebruiken en de term «investerende student» te zullen vermijden.	[20-1-2015] Plenair debat over de Wet studievoorschot hoger onderwijs (34 035)	Aan de toezegging is voldaan. Sinds de aanname van het wetsvoorstel studievoorschot is het toegezegde in alle communicatie-uitingen en beleidsstukken verwerkt.
T02055	De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Bruijn (VVD), toe de Eerste Kamer te betrekken bij het proces van monitoring van de effecten van de Wet studievoorschot hoger onderwijs, in het bijzonder voor wat betreft studie-uitval en extra-curriculaire activiteiten.	[20-1-2015] Plenair debat over de Wet studievoorschot hoger onderwijs (34 035)	De Eerste Kamer heeft de monitorrapportage op 18 april 2016 ontvangen.
T02059	De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Bruijn (VVD), toe de evaluatie van de loopbaanbegeleiding in het mbo naar de Kamer te sturen.	[20-1-2015] Plenair debat over de Wet studievoorschot hoger onderwijs (34 035)	De Eerste Kamer wordt geïnformeerd over de evaluatie in een brief die voor de zomer van 2016 zowel aan de Eerste als de Tweede Kamer zal worden verzonden.
T02060	De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Sent (PvdA), toe met de decanen van de bacheloropleidingen te overleggen over doorstromen naar de masteropleiding. Zij stelt extra middelen ter beschikking, mocht dat nodig zijn. Alle bachelorstudenten ontvangen voorts een brief waarin de veranderingen die het studievoorschot met zich meebrengt, worden beschreven.	[20-1-2015] Plenair debat over de Wet studievoorschot hoger onderwijs (34 035)	Aan de toezegging is deels uitvoering gegeven met de brief Derde kennismeting studievoorschot van 8 april 2015. Sinds januari 2015 zijn alle bachelorstudenten die doorstroomden naar een master tijdig en afdoende geïnformeerd door middel van een brief, al naar gelang hun situatie.

ID toezegging	Omschrijving	Toegezegd bij	Stand van zaken
T02061	De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Ganzevoort (GroenLinks), toe dat zij de gevolgen van het nieuwe stelsel kwalitatief gaat monitoren en haar reactie op de moties van de Tweede Kamer over monitoring ook naar de Eerste Kamer zal sturen. Zij betrekt ook de theologische ambtsopleidingen bij de monitoring.	[20-1-2015] Plenair debat over de Wet studievoorschot hoger onderwijs (34 035)	De Eerste Kamer heeft de monitorrapportage op 18 april 2016 ontvangen.
T02064	De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van opmerkingen van de leden Engels (D66), Ganzevoort (GroenLinks) en Gerkens (SP), toe het gesprek aan te gaan met de onderwijskoepel, de studentenbonden en de andere deskundigen over de verheldering en versterking van de rechtspositie van de student, in het bijzonder in de WHW. Ze komt daarop terug in de strategische agenda.	[20-1-2015] Plenair debat over de Wet studievoorschot hoger onderwijs (34 035)	De Eerste Kamer is over de uitvoering van de toezegging geïnformeerd in de brief Aanbieding aan de Eerste Kamer van de Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek van 7 juli 2015. De Eerste Kamer ontvangt naar verwachting vóór het zomerreces 2016 een brief, waarin de Kamer wordt geïnformeerd over de nadere invulling van de toezegging.
T02065	De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Bruijn (VVD), toe het Siriusprogramma mee te nemen bij het vaststellen van de strategische agenda, met de bijbehorende langetermijninvesteringsagenda.	[20-1-2015] Plenair debat over de Wet studievoorschot hoger onderwijs (34 035)	De Eerste Kamer is over de uitvoering van de toezegging geïnformeerd in de brief Aanbieding aan de Eerste Kamer van de Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek van 7 juli 2015. In de strategische agenda is beschreven dat het Siriusprogramma enorm heeft bijgedragen aan een kwaliteitscultuur in het hoger onderwijs, waarin uitblinken en talentontwikkeling gestimuleerd worden. Aandacht voor individuele talenten en capaciteiten is in de spotlight komen te staan. Deze ontwikkelingen moeten met kracht worden doorgezet en blijvende inzet en aandacht voor talentontwikkeling is nodig. In de strategische agenda wordt benadrukt dat onder het begrip talentprogramma's meer dan alleen honoursonderwijs valt. Ook kan gedacht worden aan programma's gericht op maatschappelijke betrokkenheid, kunst, sport, cross-overs en ondernemerschap. Besloten is om 10% van de middelen uit het studievoorschot te benutten om aan talentprogramma's een krachtig vervolg te geven. Zo kunnen de initiatieven van het Siriusprogramma geïntegreerd worden in de bredere activiteiten die voortvloeien uit de strategische agenda. De studievoorschotmiddelen komen vanaf 2018 beschikbaar.
T02067	De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Bruijn (VVD), toe een ex ante raming van de macro-economische effecten van het wetsvoorstel en de effecten van de maatregelen op arbeid mee te nemen bij de wetsevaluatie.	[20-1-2015] Plenair debat over de Wet studievoorschot hoger onderwijs (34 035)	De effecten worden onderzocht bij de evaluatie van de wet Studievoorschot. Dit is een doorlopende toezegging.
T02152	De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een opmerking van het lid Pijlman (D66, toe de motie-Pijlman c.s. (34 031, I) mee te nemen als onderdeel van de beleidsreactie op het definitieve advies van het Platform Onderwijs 2032.	[22-9-2015] Wetsvoorstel Aanbieden van Onderwijstijd in de Engelse, Duitse of Franse Taal voor het Primair Onderwijs	De Eerste Kamer wordt binnenkort over de uitvoering van de toezegging geïnformeerd.